

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Pišvejce a soudců JUDr. Veroniky Burianové a Mgr. Aleše Smetanky ve věci

žalobkyně:

A. R.

bytem X

zastoupená JUDr. Radkem Bechyně, advokátem

sídlem Legerova 148, 280 02 Kolín

proti

žalovanému:

Krajský úřad Plzeňského kraje

sídlem Škroupova 18, 306 13 Plzeň

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 5. 2024, č. j. PK-DSH/6411/24,

takto:

Návrh žalobkyně na přiznání odkladného účinku žalobě se zamítá.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 7. 2. 2024, č. j. MMP/064045/24, Magistrát města Plzně zamítl námitky žalobkyně proti provedení záznamu celkem 12 bodů v bodovém hodnocení žalobkyně jako řidiče za 4 žalobkyní spáchané přestupky dle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. Odvolání žalobkyně proti tomuto rozhodnutí zamítl žalovaný shora uvedeným napadeným rozhodnutím. Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně žalobu ve smyslu § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), jejíž součástí učinila návrh na přiznání odkladného účinku žalobě.
2. Žalobkyně tvrdila, že jí právními účinky napadeného rozhodnutí hrozí nenapravitelná újma spočívající ve ztrátě zaměstnání. Žalobkyně se totiž nebude moct dopravit do zaměstnání, neboť v místě jejího trvalého bydliště neexistuje prakticky žádná veřejná doprava ani možnost jiného zaměstnání. Zaměstnání je jediným zdrojem žalobkyniných příjmů. Přiznání odkladného účinku žalobě nemá vliv na práva třetích osob ani není v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Žalobkyní spáchané přestupky nejsou nijak závažné. Dále žalobkyně poukázala na délku soudního řízení, pro niž nelze vyloučit, že soud bude o její žalobě rozhodovat po dobu delší, než po jakou pozbyla řidičského oprávnění, tj. po dobu dvanácti měsíců. K žalobě byla přiložena nedatovaná a nepodepsaná písemnost, v níž byly uvedeny skutečnosti mající vliv na posouzení žalobkyninu návrhu. Z ničeho ale nebylo zřejmé, že by se uvedené skutečnosti týkaly žalobkyně, ani že by autorkou této přílohy žaloby byla žalobkyně. Dále byla k žalobě připojena žalobkynina pracovní smlouva.
3. Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že ponechává na uvážení soudu, zda žalobě přizná odkladný účinek. Podle žalovaného přiznáním odkladného účinku žalobě nevznikne žalobkyni ani žalovanému žádná újma. Pokud soud žalobu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

zamítne, bude žalobkyni stejně odňato řídičské oprávnění, byť s určitým časovým odstupem. Podle žalovaného je napadené rozhodnutí zákonné i věcně správné.

4. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
5. Ustanovení § 73 odst. 3 s. ř. s. stanoví, že přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.
6. Podle § 73 odst. 4 věty první s. ř. s. soud rozhodne o návrhu na přiznání odkladného účinku bez zbytečného odkladu; není-li tu nebezpečí z prodlení, rozhodne do 30 dnů od jeho podání.
7. Při posouzení návrhu žalobce soud vycházel z jeho návrhu ze dne 18. 4. 2023, z příloh k tomuto návrhu připojeným a z napadeného rozhodnutí jako jediných listin obsahujících relevantní skutečnosti pro rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, které měl k dispozici v důsledku zákonného požadavku na bezodkladné rozhodnutí soudu o návrhu.
8. Smyslem přiznání odkladného účinku žaloby není oddálení účinku pravomocného rozhodnutí správního orgánu. Jedná se o zvláštní nástroj, který má zabránit situaci, kdy by v důsledku okamžitého výkonu pravomocného rozhodnutí správního orgánu došlo ke zcela konkrétní, závažné a nevratné újmě. Poskytnutí odkladného účinku se tedy vyznačuje svým mimořádným charakterem. Soud přiznáním odkladného účinku ještě před rozhodnutím ve věci samé prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí správního orgánu. Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby soud nerozhoduje tak, že by předjímal rozhodnutí ve věci samé, ale zjišťuje existenci zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku žaloby uvedených v § 73 odst. 2 s. ř. s. Zákon stanoví dvě podmínky, které musí být současně splněny k tomu, aby bylo možné přiznat žalobě odkladný účinek; zaprvé výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a zadruhé přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
9. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že povinnost tvrdit a prokázat skutečnost, že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro žalobce znamenaly újmu, která je nepoměrně větší, než újma, která může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám, stíhá samotného žalobce; postačuje přitom předpoklad tvrzené újmy. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2020, č. j. 8 As 203/2020-78, „[n]ávrh na přiznání odkladného účinku musí být dostatečně individualizován a osvědčen, protože je to stěžovatel, který je povinen tvrdit a osvědčit první z předpokladů pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, tj. že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro něj znamenaly újmu, přičemž hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (viz usnesení ze 3. 10. 2017, čj. 9 Afs 275/2017-20). (...) skutečnosti, z nichž je hrozící újma dovozována, se musí týkat zejména bezprostřední budoucnosti (...).“ K závažnosti hrozící újmy pak v usnesení ze dne 23. 2. 2012, č. j. 1 As 17/2012-30, Nejvyšší správní soud uvedl, že „[d]ůvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel. Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje a uvést její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit tomu, že negativní

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.“ Ačkoliv byly tyto závěry vyřčeny ve vztahu k odkladnému účinku kasační stížnosti, uplatní se *mutatis mutandis* i na odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí správního orgánu. Žalobce je tedy pro úspěšnost svého návrhu povinen tvrdit včas, úplně a konkrétně rozhodné skutečnosti o vzniku nenahraditelné újmy. Tvrdit a osvědčovat rozpor přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem, popř. i újmu, jež by měla vzniknout jiným osobám, je naopak úkolem žalovaného. Soud tedy není oprávněn zjišťovat splnění uvedených podmínek z úřední povinnosti (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2017, č. j. 2 Azs 163/2017-20).

10. Odkladný účinek je výjimečným institutem a je tak přiznáván v menšině případů (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2021, č. j. 1 As 473/2020-32). Existenční závislost na řízení motorového vozidla je zpravidla důvodem pro přiznání odkladného účinku (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 5. 2016, č. j. 7 As 63/2016-40), nicméně ztráta řidičského oprávnění bez dalšího automaticky nevede k přiznání odkladného účinku žalobě ani v případě řidičů-profesionálů (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2013, č. j. 8 As 41/2013-43; a ze dne 11. 1. 2018, č. j. 1 As 377/2017-40; či ze dne 29. 7. 2020, č. j. 6 As 195/2020-32).
11. Žalobkyně neosvědčila tvrzení, že by v důsledku napadeného rozhodnutí mohla přijít o zaměstnání jako jediný zdroj svých příjmů. Z předložené pracovní smlouvy se podává, že žalobkyně pracuje jako recepční v obci Zruč – Senec. Náplň práce ze smlouvy nevyplývá. Není tak zřejmé, že by žalobkyně potřebovala pro výkon svého zaměstnání řidičské oprávnění. Pokud žalobkyně tvrdila, že se v případě nepřiznání odkladného účinku žalobě nebude moct dopravit do zaměstnání a že v místě jejího trvalého bydliště neexistuje prakticky žádná veřejná doprava ani možnost jiného zaměstnání, neshledal soud tato tvrzení důvodnými. Jak z žaloby, tak z napadeného rozhodnutí se podává, že žalobkyně má trvalý pobyt v Plzni. K cestám do zaměstnání do zhruba 10 kilometrů vzdálené obce Zruč – Senec může žalobkyně využít hromadnou dopravou (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2020, č. j. 6 As 195/2020-32, či ze dne 25. 9. 2008, č. j. 2 As 60/2008-103, publ. pod č. 1763/2009 Sb. NSS). Podle názoru soudu tak nehrozí, že by žalobkyně mohla z důvodu absence řidičského oprávnění přijít o zaměstnání, neboť do místa výkonu práce se může dobře dopravovat s využitím hromadné dopravy. Dále soud považuje za obecně známou skutečnost nevyžadující jakékoliv dokazování, že v Plzni jako v jednom z největších měst v ČR lze najít velké množství pracovních příležitostí, k nimž není třeba řidičského oprávnění (srov. i usnesení zdejšího soudu ze dne 9. 5. 2023, č. j. 57 A 33/2023-52, bod 18, které bylo vydáno ve věci, v níž tehdejšího žalobce zastupoval zástupce nynější žalobkyně). Žalobkyně tak lehce může najít zaměstnání, k němuž nebude třeba řidičského oprávnění.
12. K tvrzením obsaženým v nedatované a nepodepsané písemnosti soud uvádí, že nebylo zřejmé, že by se mělo jednat o tvrzení žalobkyně. Pokud se snad o tvrzení žalobkyně jednalo, tak ani tato tvrzení nemohla založit důvodnost žalobkynina návrhu.
13. Předně je třeba uvést, že by se stále jednalo o žalobkynina tvrzení, která nebyla ničím osvědčena.
14. Z předložené pracovní smlouvy vyplývalo, že žalobkyně pracuje jako recepční s místem výkonu práce v obci Zruč – Senec, nikoliv že pracuje jako asistentka prodeje a že vyřizuje množství důležitých pochůzek, k nimž potřebuje řidičské oprávnění. Tato tvrzení, obsažená

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

v nedatované a nepodepsané příloze žaloby, tak byla v rozporu s předloženou pracovní smlouvou. Navíc tvrzení o tom, že žalobkyně v práci využívá auto poměrně často a že vyřizuje spoustu důležitých pochůzek, byla příliš obecná, než aby mohla založit důvodnost žalobkynina návrhu. Žalobkyně totiž nekonkretizovala, k plnění jakých pracovních úkolů potřebuje řidičské oprávnění. Dostatečná míra konkretizace těchto tvrzení byla zásadní, neboť pro plnění pracovních úkolů recepční není v běžných případech užívání automobilu nezbytné. Stejně tak bylo příliš obecným tvrzení žalobkyně, že žije mimo město, odkud je velice špatné dopravní spojení, a že denně dojíždí do práce 50 km. Žalobkyně neuvedla, kde konkrétně žije, tudíž nelze hodnotit kvalitu dopravního spojení žalobkyně zcela obecně tvrzeného místa bydliště s místem výkonu její práce. Navíc tvrzení o tom, že žije mimo město a že denně dojíždí do práce 50 km, zpochybnila sama žalobkyně, když v žalobě uvedla jako místo trvalého pobytu Plzeň, která je od místa výkonu žalobkyniny práce v obci Zruč – Senec vzdálena zhruba 10 km a je dobře dostupná hromadnou dopravou (viz výše). K tvrzením, že je žalobkyně samoživitelka a má 10 letou dceru, soud opakuje, že žalobkyně se z Plzně do místa výkonu práce může dobře dopravovat s využitím hromadné dopravy. Pokud by snad žalobkyně pro absenci řidičského oprávnění mohla přijít o zaměstnání, kteréžto tvrzení však žalobkyně nijak neosvědčila, v Plzni jako v jednom z největších měst v ČR lze najít velké množství jiných zaměstnání, k nimž není třeba řidičského oprávnění a která lze vykonávat i se základním vzděláním. Žalobkyně netvrdila, že by řidičské oprávnění potřebovala z důvodu péče o svou dceru. Ani žalobkyně ani její dcera tak nemohou být nepřiznáním odkladného účinku žalobě existenčně ohroženy. Tvrzení žalobkyně, že se již 2 roky nedopustila žádného přestupku, že nepije alkohol, nebere drogy a žije normálním životem, byla mimoběžná s podmínkami pro přiznání odkladného účinku žalobě, neboť z nich nevyplývalo, jaká závažná újma žalobkyni bezprostředně hrozí právními účinky napadeného rozhodnutí.

15. Pokud žalobkyně poukazovala na potenciální délku soudního řízení, mohl být tento argument podpůrným argumentem v případě, kdy by prokázala, že jí v důsledku právních účinků napadeného rozhodnutí přímo hrozí závažná újma. Jak je však uvedeno výše, soud žádnou z žalobkyní tvrzených skutečností neosvědčil jako skutečnost odůvodňující přiznání odkladného účinku žalobě. Poukaz na samotnou délku řízení pak sám o sobě nemůže založit důvodnost žalobkynina návrhu, neboť obvyklá délka soudního řízení nezapříčiní nenapravitelnou újmu žalobkyni.
16. K žalobkyní tvrzené absenci rozporu přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem soud uvádí, že tomuto tvrzení nemohl zcela přisvědčit. „*V případě, kdy je jako sankce uložen zákaz řízení motorových vozidel, je nutno zohlednit fakt, že tento trest kromě funkce represní (která je mu imanentní) v sobě zahrnuje silně též funkci obrannou, a to zejména ve vztahu k ostatním účastníkům řízení silničního provozu.*“ (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2008, č. j. 2 As 60/2008-103, publ. pod č. 1763/2009 Sb. NSS). Otázkou rozporu přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem se však soud dále nezabýval, neboť nebyla splněna podmínka pro jeho přiznání spočívající v žalobkyni bezprostředně hrozící závažné újmě způsobené právními účinky napadeného rozhodnutí.
17. Pokud žalobkyně odkazovala na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2020, č. j. 7 As 295/2020-33, uvádí k tomuto soud, že skutkové okolnosti rozhodné pro posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě byly v případě věci posuzované Nejvyšším správním soudem odlišné od projednávané věci. Nejvyšší správní soud návrhu vyhověl,

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

neboť tehdejší stěžovatel unesl důkazní břemeno ve vztahu k prokázání nepoměrně větší újmy ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. Jak je uvedeno výše, v nyní projednávané věci žalobkyně nijak neosvědčila, že by v současné době potřebovala pro výkon své práce nebo péče o dceru řidičské oprávnění. Rozhodování o odkladném účinku je bezprostředně závislé na konkrétních skutkových okolnostech té které věci, pročež z rozhodnutí vydaného za jiných skutkových okolností nelze dovozovat obecně platné závěry. Stejně tak skutkově odlišným byl případ sp. zn. 8 A 98/2020, posuzovaný Městským soudem v Praze, neboť návrhu tehdejšího žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě soud vyhověl proto, že žalobce prokázal, že v případě pozbytí řidičského oprávnění by mohl přijít o zaměstnání a že na jeho pomoci spočívající v odvozu k lékaři byl závislý žalobcův tchán. V projednávané věci ale žádná z takových skutečností nebyla dána.

18. Soud shrnuje, že žalobkyně neosvědčila, že by jí v důsledku právních účinků napadeného rozhodnutí bezprostředně hrozila závažná újma. Nebyla splněna první podmínka přiznání odkladného účinku žalobě, a tak se soud druhou podmínkou nezabýval, neboť nebyly kumulativně naplněny obě zákonné podmínky.
19. O náhradě nákladů řízení, které případně vznikly v souvislosti s návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě, rozhodne soud až v rozhodnutí, jímž bude řízení o věci samé skončeno (srov. § 145 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a § 61 odst. 1 s. ř. s.).
20. Rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto usnesení je kasační stížnost nepřipustná [§ 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.].

Plzeň 23. července 2024

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.